

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETHAP.

Előfizelési árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden vasárnap.

NYITÓTÉR CÍRÁK ÉRŐNKÉNT 40 HILLÉRT KÖZÖLTETEK.
Hirdetési díjak a legújabbban számítottak.

Utazás egy párbaj körül.

A kard, amely a közel múltban átjárta Keglevich gróf szívét, a vér, amely kibugygyant a halálos seb nyomán minden érvnél, hatásosabban argumentál a párbajnak elkeresztelt embergyilkolási sport ellen. S mint már annyiszor a halállal végződött párbajok után, most is támadt egy kis országos felzudulás a párbaj ellen s mire e sorok napvilágot látnak, bizonyára el is múlt már a párbajjellemes hangulat.

Azaz, hogy a párbajjellemes hangulat állandóan megvan. Még a legpárbajozóbb krakéler is, ha csak nem buta s nem eldurvult elméletileg azon a nézetben van, hogy a párbaj se nem helyes, se nem igazságos dolog — de párbajozni mégis muszáj. Muszáj, mert a középkor hagyományai és hadseregünk szelleme fentartják a párbaj intézményét, mert a magyar társadalomban vezérlő szerepet játszó Nemzeti Kaszinó és Országos Kaszinó nem tűnnek meg más gavallért a tagjaik között, mint aki párbajozik és fegyveres elégtételt ad. S természetesen, hogy a vidéki kaszinók s uri társaskörök s az egyetemi ifjúság ennek folytán feltétlenül hódol a párbaj intézményének. Manapság a legtöbb intelligens tartalékos katonatiszt s nem kell egyéb, csak egy névtelen feljelentés s az ezredparancsnokság megindítja a vizsgálatot, hogy korrektül, párbajképesen járte el az illető feljelentett a lovagias afférben. S ha találják, hogy az illető eljárása nem volt megfelelő a katonai párbaj kodexnek, — kilökik a tisztikar kebeléből. Anyyira vagyunk még itt magyarországon, hogy becsületét, existenciáját veszítheti el az olyan ember, aki nem fogadja el a párbaj intézményét.

Törvénykönyvünk különbséget tesz a szándékos emberölés és a párvialdal között. Fegyhbáz, esetleg akasztófa jár ki az első eseklményért, a másikért azonban a finom és könnyű, uraknak való állandógház s nem is ur az, aki legalább egyszer nem ült Vácztól vagy Szegedében. Ez a különbség az okozója annak, hogy lecsillapíthatatlanul dühög a párbaj mánia, mert ha a párbajviadalt a büntető törvénykönyv közönséges büntetésnek minősítene, akkor bizony nem is párbajoznának.

S mért teszi ezt a különbséget a törvény és a társadalom? Mennyiben nemesebb, kiválóbb, tisztességesebb a párbaj a szándékos emberölésnél? Hol vannak a megkülönböztető, tisztos motívumok, melyek a párbajt a szándékos emberölés fölé helyezik?

Megsérti egymást két ur. Az egyik erős izmos, szilaj indulatú, a másik vézna, gyenge, gyámoltalan. A kettő kiáll egy szál kardra. Dícsőség-e, tisztesség-e az erősebbnek, ha leveri a másikat? Vagy megfordítva, ha a véletlen szerencse kedvezése folytán a vézna üti le az erőset, hol itt az igazság? Ha a sértésért bénává tesszük, megnyomorítjuk, esetleg megöljük a sértőt, megfelelő elégtétel-e ez. Vagy ha éppen a sértő küldi a másvilágra a sértettet, újság-e ez?

Mondják, hogy a férfui erények, a személyes bátorság próbája a párbaj, amely nélkül végleg elsatnyulna ez az elpetyhüdt emberiség. Lám, a matróz a viharos tengerre száll, a tűzoltó berohan a lángtengerbe, a katona elmegy a csatába, Mandzsuriában százezrek uéznek szembe a rettentő halállal. hát ez nem bátorság? Hja, ezek párbajképtelen elemek, mert a gavallér bátorság az egészen más valami!

S ebben igazuk van. A párbaj

bátorság nem egyéb, mint osztálygög, amelyet a mi szegénységben s tudatlanságában is oly gögös uri osztályunk magát a kereskedőtől, munkástól, a párbajra rá sem hederítő tisztí s kardbójtra nem alkalmas polgári osztálytól megkülönbözteti.

Aki a dolgok mélyére lát, kell, hogy az osztálygögben lássa a párbajmánia fentartásának okát.

Két vagy három év óta alakul már a párbajjellemes liga s nem tagadható, hogy egyes alapítók dícsérefes buzgalmat fejtenek ki. De buzgalunk karba vész mert hiszen ők is párbajoznak, ha kihívják őket. Ők is ki vannak téve az erkölcsi halálnak, ha elégtételt nem adnának. S komolyan nem fogja fel senki azt a párbajjellemes ligát, bármennyire szeretné is.

A párbajmániának elejét csak az veheti, ha törvényt hoznak, amely szerint a párbaj fegyházzal büntetettik.

József főherczeg meghalt.

A legmagyarabb kir. herceg, József folyó hó 13-án reggel 6 és fél órakor Fiumében meghalt.

Halála, amibar arra el volt készülve súlyos betegsége következtében mindenki, megrendítő hatást idézett elő az egész országra és abban minden jó magyar hazai szívere, mert József kir herceg volt az uralkodó család azon tagja, aki igazán őszinten együtt érzett a magyarokkal, büszke volt magyarságára és azt minden alkalommal ki mutatta.

A magyar nép is szeretettel viszonozta a kir herceg szeretetét rajongással csüngött rajta és emléket, nevének dícsőségét fogja hirdetni örökkön-örökké.

József Károly Lajos m. kir. herceg és osztrák főherceg a m. kir. honvédség főparancsnoka, lovassági tábornok, József nádor fia volt es Pozsonyban született 1833. március 2-án 1815., mint hadapród lépett be a 12-ik számú huszárezredbe, 1853-ban dragonyos ör-

nagygyá neveztek ki; 1854-ben a gyalogságnál alezredes lett, 1855-ben ezredes és 1860-ban vezérőrnagy. 1866-ban részt vett a schweinschedeli és a könnigrévi csatákban, ahol kézen megsebesült és 4 lovat lőttek ki alóla. Még ebben az évben tábornagygyá és nemcsak a m. kir. honvédség főparancsnokává és 1874-ben lovassági tábornokká nevezték ki a király. A honvédség főkezelésére körül nagy érdemeket szerzett magának. A magyarországi szerzetelt, különösen társadalmi működésével nyerte meg, amelyvel mindent támogatott, ami magyar.

Többek között a magyarországi túzótlók szövetségének is védnöke s mint ilyen igen sok és hasznos szolgálattal tett ez intézményünk fejlesztése körül. Az alig egy pár éve alakult túzótlóbeleg „József főherceg szanaloriuma” jó részben szintén az ő atyai felkarolásának köszönhető létesülését és így tovább vég nélkül számolhatnók előadásos tevékenységének eredményeit.

Bőséges okunk van tehát nekünk magyaroknak keseregni az ő halála fölött. Megmérhetlen veszteségünk fokozza az is, hogy éppen akkor hagyott itt a mikor a legnagyobb szükségünk lett volna a támogatására.

Temetése hétfőn délután lesz. Ez alkalomból a királyi Budapestre érkezik, hogy a temetésen részt vegyen.

A püspök csikszeredai bérmautya.

Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök bérmakörútjában püskösd vasárnapján a délutáni órákban Csik-Somlyóról városunkba érkezett. A város hatóság Taptozca felől zászlókkal écsécsített díszkaput emeltetett tiszteletre, hol a lakosság nagy zöme és az ipartestület zászlókkal kivonulva várta a püspököt, kit dr. Ujlalusi Jenő polgármester következett leindületes beszéd kíséretében üdvözölt:

Méltóságos Gróf!

Szeretett Főpásztorunk!

Csikszereda város közönsége nevében midőn van szerencsém üdvözölni Méltóság-

Egy igazi főpásztor.

Püskösd másod napján nagy búcsu ebéd volt Lacz János fitódi tanító vendégszerető házában.

Csak lé-féle volt hűfélte, a többi életfélének se szeri, se száma.

Ebéd után kiálltunk a fák alá jó előre elkészített asztalhoz s a nagy ebédhez illendő buzgósággal nézegettünk a poharak fenekére.

Egyszer csak a tanítói lakhoz vezető uton feltűnt a bérmakörút levő főpásztor hintója, benne a jóságos főpásztorral.

— Jön a püspök! — mondtam a házigazdának.

A jó öreg tanító bácsi majd leesett a székről a nagy meglepetéstől s bizony alig-alig tudta a kaput kinyitni a püspök beforduló kocsijá elé.

Az áldott lelku főpásztor azzal szállt ki kocsijából, hogy látni akarta az ő tanítóját otthonában, látni akarta családját, lakását és iskoláját.

Meg is nézte a lakást s a hatalmas tantermeket.

Az egyik tanteremben függ a mostani tanítóné nagybátyjának, az iskola épület böközé építettjének, Nagy Imre volt gyulahegyvári kanonoknak olajfestésű arcképe.

Hosszan cselezte a püspök e képet s

godat, egyuttal a legnagyobb örömnünknek adok kifejezést, hogy városunkba ellátogatni méltóztatott. És legyen meggyőződve kegyes Főpásztorunk, nemcsak a hivatalos kötelesség, nemcsak a köteles tisztelet hozza ajkunkra az „Istenhozzott”-at. A szeretet ünnepeit hozzánk jövő Főpásztor iránt érzelt ösztöne ragaszkodás vezetett ki ide minket. Az az ösztöne ragaszkodás, mely megértette velünk, hogy Méltóságodnak leereszkedése éppen e napon egy szebb korszak kezdetét jelenti. Megértettük a nemus ezélatot s viszonzásul elhoztuk mi is a mi szeretettünk. Egyesüles kegyes Főpásztorunk a mi ezen ajándékunkat egyház-megújítóbbi hűvei által felajánlottakkal s oly kínálat fog bírni, mely fáradhatatlan buzgóságának legszebb elismerése leszen minduna.

Itt a magyarság és a magyar katolicizmus legkeletibb pontján áll őrt városunk évszázadok óta hűleért, szabadságáért. Ortállásunk nehéz, mert exponált a helyzetünk. Elhagyatva ugyszólván mindenkitől, bizony sokszor fogja el szívünket a méltatlankodás. De ép ezért sokkal nagyobb is a lelkesedés, sokkal őszintébb is az öröm megnyilatkozása, ha tapasztaljuk, hogy atyai szeretettel kezdenek reánk gondolni őtt fenn azok, kiknek jóindulata mi is könnyítés a nehéz helyzetünknek.

Épen ezért kérjük is Méltóságodat, tartsa meg hozzánk való szeretetét továbbra is, s tapasztalni fogja, hogy e nép, melyet megtanított hinni, remélni és szeretni, nem lesz hálátlan. Tapasztalni fogja, hogy imába foglalja azt a nevet, melynek viselője minden magyar katolikus ember büszkesége. Isten hozta, Isten éltesse!

Miután a püspök keresetlen, egyszerű, a megjelentekre mely benyomást keltő szavakkal köszönte meg a lelkes fogadtatást, a helybeli plébániára hajtatott.

Este a városi polgárság szerezéddal tisztelet meg a plébánia épületébe szállott szeretett főpásztor, mely alkalommal dr. Györgypál Domokos orsz. képviselő szép beszédben tolmácsolta a lakosság érzelmeit és ragaszkodását. Ima a beszéd egész terjedelmében:

Méltóságos gróf Püspök ur!

Kegyes Főpásztorunk!

Midőn Csik-Szereda városban megjelentni kegyeskedett, hogy e hitközség lakossáinak a bérmálás szentségét kiszolgáltassa s őket a malaszt segítségével hitök-

meggyezze, hogy minden kanonok emelhetnéne egy ilyen szép iskolát és tanítói lakot s ezzel örök emléket állíthatna magának.

Majd megígérte, hogy komoly megfontolás tárgyává fogja tenni a fitódi kápolna felépítését, mert az az óhajlása, hogy a templomhoz való távolság miatt egyetlen ember se maradjon el a szent misétől. Ekkor már összegyűlt a falu aprajagya.

Csodálatos az a szeretet, az a ragaszkodás, amelylyel a főpásztor pár pillanat alatt körülvettek.

Csókollák kezét, ruháját. Anyák csecsemőiket emelték kézcsókra s boldogságtól sugárzott annak az anyának az arca, akinek gyermekét a mosolygó főpap megcsebzogatta.

A nép rajongó szereteténél is csodásabb az a leereszkedő, elragadóan nyájas bánásmód, a melyet a főri származású főpap a nép egyszerű ifiaival szemben tanusított.

Oly megkapó jeleneteket láttam, hogy kálvinista léteimre is egyszer-egyszer leve-sebbet dobban a szívem.

Mintegy jó negyedórai időzés után távozott a főpap, áldást hintve az összegyűlt néptömegre.

ben megerősítse, e város közönsége e nem mulasztalhatta, hogy méltóságod nagybecsű személye iránt bensejében érzett szeretetének, tiszteletének, becsülésének és ragaszkodásának költséget is kifejezést ne adjon.

De vajon megjelenésünk, e lámpiónk fénye s az én gyenge beszédem képesek-e az igazi szeretetnek azon lángolását, az őszinte tiszteletnek, becsülésének és ragaszkodásnak azon fokát kifejezésre juttatni, melyek e hitközség minden egyes tagjának szívét Méltóságod iránt eltöltik.

Bírnánk bár mindannyian Demosthenes ékesen szólásával, ragyogóának bár e lámpiónk a brilliánt tüzével, bizonyára akkor sem volnának képesek érzelmeinket kellőképpen kifejezni.

Érezünk gyengeségünket; de tudjuk azt is, hogy valamit a szülő megérti és átérzi még alig beszélni kezdő kisdöcsének köszönetét és üdvözlését: ugy Méltóságod is, ki mindnyájunknak szerető édes atya, megérti és átérzi azokat is, mely érzelmeinknek szavakkal és tettekkel kifejezést adni nem tudunk.

Honnan ez az igazi szeretet, e hatálatlan tisztelet, becsülés és ragaszkodás?

Ezeket egyrészt a betöltött magas méltóság is magával hozza; de ha Méltóságod nem volna is Erdély püspöke, nem lenne is Erdély egyházfőjedelme: akkor is, mint ember, mint katolikus, ki a keresztényi szeretetnek és jámborságnak s a vallásos buzgóságnak példányképe, érdemes lenne ünnepléstünk.

Méltóságod hűveinek nemcsak jó pásztor, ki fáradságot nem ismerve, éjjelt nappallal téve, jár-kelet közöttünk, hogy mennyei boldogságunk utját egyengesse; hanem valódi édes atya is, aki a beteget vizsgálja, a csüggedőket bátorítja, a szükségben levőket segít s keserves könnyeiket jótékony kezeivel letörli. Áldásostól kezének, már itt Csikmegyében is, nem egy maradó emléke áll lenn.

Miként a jótékony eső s az életet nem kilyölti és megtermékenyíti a gazda által elvetett magot, ugy termékenyíti meg szívünket is Méltóságod magasztos tanítása, mely bennünket a rossznak kerülésére s a jónak tevésére ösztönöz.

Méltóságodnak irántunk lanusított szeretete, mely mint az Isten napja, állandóan ránk árasza fényét és melegét, a hűla érzetével tölti el szívünket s örök boldogságunk érdekében lanusított önfeláldozó fára-

Távozásában azzal a hangos kijelentésével tette még boldogabbá a fitódi öreg tanítót és a fitódiakat, hogy sohasem fogja elfeledni, mily szépen felelték a fitódi gyerekek a Szentléleken tartott bérmálás után a hozzájuk intézett kérdésekre.

Távozása után Szász János uram Fitódnak egyik vagyonos és előkelő polgára nagy meghatottsággal emlegette, hogy ez igazán ritka eset Fitódon.

Sejtettem valamit s megkérdeztem az öregel, hogy hát mikor járt itt utoljára püspök?

„Hát bizony mióta én az eszemet tudom, nem járt itt püspök!” Felelt a 70 éves Szász János.

Ebből aztán könnyű volt konstatálni, hogy csakugyan ritka dolog Fitódon a püspökjárás.

Házigazdánk pedig a nagy dicsőségben és a nagy boldogságban addig-addig izgett-mozgott, gesztikulált, míg a székelt kiruga maga alól s alaposan megütötte a püspöklatját.

De hogy egész életére boldoggá tette ez a püspöklatogatás, az egészen bizonyos, s ha valaha azt találja mondani előtte a fitódi bíró, hogy ő is valaki, nyomban letorkolhatja azzal: „Volt-e kiednél az erdélyi püspök?”

Doctor.

dozásait, Méltóságodhoz méltóképpen meghálálni nem tudhatjuk, mint ha magasztos tanításait megtanulva, üdvös tanácsait buzgó szívvel igyekeznünk követni.

És most kik ünnepeini jöttek, hozzátok fordulok s kérek, hogy mint a jó gyermek szüleiért imádkozik, úgy ne szűnjünk meg mi is állandóan az egek Urához könyörögni, hogy méltóságos gróf püspökünkel, ki hazánk legjelesebb férfijainak egyike, a magyar püspöki karnak egyik legfényesebb csillaga s nekünk katolikusoknak egyik büszkeségünk: hogy ő méltóságát az isteni gondviselés szeretett magyar hazánk s egyházunk javára tartsa meg és sokáig éltesse!

Hétlőn délelőtt a bérmásás szentségét osztotta ki a püspök ur igen sokaknak, majd a különböző küldöttségeket fogadta; délelben a plébánián ebédelt és kedden reggel elhagyta városunkat, hogy bérmarokútljában a szomszéd Udvarhelymegyét látogassa meg.

Az Emke közgyűlése.

Az Emke huszonegyedik rendes közgyűlést pünkösd hétfőjén tartotta meg Erzsébetvároson. A Kolozsvár felől tíz tizenkét óra tájban jövő vonat a Himnusz hangjai mellett robotgott be és a vendégeket Trajanovits János polgármester üdvözölte. Az Emke nevében gróf Béli Ákos elnök felelt. A vasúti állomásról hosszú kocsisorban indult be a menet. A városban a diszkapunál, ahol az iskolák növendékei és az egyesületek tagjai álltak zászlójuk alatt, dr. Issekutz Győző országos képviselő, a helyi fiók választmány elnöke üdvözölte az Emke-t. Erre a vendégek nagyobb része egyenesen a városházára hajtott. Innen történt a felvonulás az Emke lobogója alatt az állami főgimnázium ünnepiesen földsízített tornacsarnokába, mely zsúfolásig megtelt.

A közgyűlésen a megnyitót gróf Béli Ákos mondta. Beszédének elején megemlékezett az egyesület hatoltairól, majd pedig áttért a lapunkban már részletesen ismertett évi jelentésre, melyből kiténik, hogy az Emke által fenntartott és segített kulturális intézmények költségei 167.904 koronát tettek ki. Az egyesület fennállása óta vagyonképpen szerzett 3.136.483 kor. 12 fillér, segélyekre kiadott 2.100.989 kor. 31 fillért, ami összesen 5.257.472 korona 45 fillért tesz ki. Megemlékezik az elnöki megnyitót hagyatékáról is. Így 160.000 korona készpénzt hagyott az Emke-re a Negyenyedczen elhunyt Miksa Zsuzsanna. Egyharmadrészen az Emke-re hagyta tekintélyes vagyonát a Debrecenben elhunyt Hegyi Mihályné és Józsa Eurozina is, ezenkívül az egyesületnek 2000 koronát külön is hagyományozott. 4000 koronát hagyott özvegy Molnár Domokosné, Vinczi Balogh Salome és kétezeret hagyományozott, még Volonits Tivadarné. Reménye van az Emke-nek, hogy a bíróság a per alatt lévő Moricz József-féle 40.000 koronás hagyatékot is odaítéli az Emke-nek. Az elnök beszédében köszönetet mondott végzetül a tisztviselőnek buzgósgáukért.

Az évi jelentés felolvasásánál dr. Zakariás János országgyűlési képviselő az Emke-közgyűléseket a kongresszus jellegével kívánja megtartani. Ez ellen felszólalt Issekutz Győző képviselő, elnök, bár Feilitzsch Ártur főlttkár és Fekete Gábor táblai elnök, kimutalván, hogy az alapszabályok a közgyűlés tárgyairól írják elő. Kongresszusokat külön szokott rendezni az egyesület. Különbön is a tagok a közgyű-

lésen is bármihez hozzászólnak. A közgyűlés Zakariás indítványára a Csátadon egyidőben tartó Lenau-emlékkünnep üdvözletét kimondván, Fekete-Nagy Béla jegyző fogalmazásában a magyar hazaszeretlet idegen nyelven hirdető költő emlékkünnepére táviratilag üdvözlötlet küldöttek.

Ezután Sándor József olvasta fel emlékbeszédét gróf Kun Géza tb. elnökről. A nagy apparátussal készített emlékbeszédet a közgyűlés megéleynete és kiadását elhatározta.

A közgyűlésen eredetileg hét néplaitói jutalom lett volna kiosztandó, melyeket Gyertyánffy István, Jokai Mór, a Budapesti Nemzeti Kaszinó és mások alapítottak. A jutalomra 44 pályázat érkezett be. A pályázók közül a választmány 3000 korona kiosztásával 23-nak kitüntetését javasolta. A jutalmakat Csernátóny Gyula tanfelügyelő szép beszéd kíséretében adta át.

A közgyűlés után a tagok Szádeczky Lajos egyetemi tanár, a kiváló historikus vezetésével megtekintették az Apály Mihály fejedelem korából maradt kastély történelmi nevezetességeit és feliratait. Délután 250 terítékes ebéd volt, melyen sok lelkes felköszöntő hangzott el; különösen nagy tetszést fogadták Szádeczky Lajos beszédét, mely a megye és a város múltjával foglalkozik.

Trafalgártól-Csuzimáig.

Ezt a két fogalmat kerek száz esztendő választja el egymástól. Nelson halhatatlan dicsőségének és halálának szekularis fordulóján megszületett az a másik, ott a korcai vizeken, az ávenél jelentőségben egyenlőrangú, következeiseiben azonban sokkal nagyobb, mint hősi lett pedig összehasonlíthatatlan. Ez az önkénytelenül kinálkozó összehasonlítás nem csak az események, hanem a hozzájuk fűződő nevek viselőire is egyaránt vonatkozik.

Mi történt 1805. október huszonegyedikén? Az egyesült francia-spanyol armádát Trafalgárnál megverték az angolok és ebből a győzelemből nót nagyra a brit világbirodalom. 1905. május huszonnyolcadikán a japáni flotta elsüllyesztte az utolsó orosz hajóhadat és ebből megszületett a japáni nagyhatalom. Hogy a további száz év múlva a fölkelet nap birodalmának hol lesznek határai azt ma még nem tudhatjuk, de Ázsiában alkalmasint nem lesznek már német, olasz és angol „szénállomások” meg kevésbé francia gyarmatok. Ezeket a következményeket előre lehet látni, sőt az Egyesült Államok, dacára annak, hogy Japánnal barátságos viszonyban van, máris mérsékletre intő Muesuhito császárt, nehogy féltékenységet ébresszen az európai hatalmakban, amelyek esetleg kétségessé tehetnek győzelmének gyümölcseit. Franciaország pedig be nem várja a háború formális befejezését, hanem elhatározta Kokinkina partvidékének a megerősítését, mert nem lehet tudni, hogy a sárgák, amelyek már ott vannak és azok a sárgák, akik még nincsenek ott, mikor kaphatnak vérszemét. Már pedig ha egyszer a sárgák nemzeti forradalma kitör, mindannyian testvérek lesznek az idegen betolakodók ellen, a hatalmas és harci erényekben kiváló japánit sem véve ki. És ha egyszer az Ázsiai Egyesült Államok is kimondják a Monroe-elvet: Ázsia az ázsiaiak, akkor a gyarmati rabszolgák kirablása megszűnik, akárki volt is a régi gazda.

A csuzimai csata perspektívájá téhát elvég változatos és egy cseppet sem valószínűtlen. Ha ma még fantáziáról beszélünk, a holnap már meglep a fantazia valóságának egy töredékével és egy emberöltő, mondjuk egy század megcsinálja az egésznek az átmenetét a történelembe és a geogra-

fiába annál inkább, mert az eredmények az előkeltebb száz esztendőben már iokozott gyorsasággal fognak egymásba kapcsolódni. A teknika vívmányainak a tökéletesítésével minden gyorsabbá lesz, még a népek élete is.

Most pedig vizsgáljuk a trafalgári csatát, éppen a teknika vívmányainak szempontjából. Harmincöt vitorláshajó állott szemben huszonhat vitorlással. Összesen tehát hatvanegy jármű. Mindezek a hajók spanyolok, franciák és angolok együttesére nem képviselték annyi erőt, sőt még ezek annyi értéket sem, mint a csuzimai ütközet egyetlen nagy zászlós hajója, mondjuk a Knyasz Szurarov, vagy a Mikasa. Egy modern csatahajó a Mikasa típusából ötven-hatvan ágyújával és egy-egy felszereléssel, amelyből még a fénycsővel sem hiányzik, ötven millió koronába kerül a pénzről van szó. A Nelson zászlóshajója, a híres Victory egyetlen modern ágyúval nem bír volna ki s torpedókról és géneralattit nazdókról most ne is beszéljünk. Azért tehát Trafalgárt Csuzimával nem csak említeni sem lehet egyazon napon. Hiszen csak vesztésekre kell gondolnunk emberben és anyagban, akkor és most. Az egész brit flotta 1587 embert veszített el, az őt, igaz benne van a Nelson is. Az egyesült francia-spanyol armáda valamivel több, mert hiszen legnagyobb részük fogta a kerület, főképen a spanyolok, akiket az angol szabadon is bocsátottak Cordixban. Ezzel szemben a Csuzimáról serteletlenül maradt japáni hajók is ezer embert veszítettek csak halottakban, az oroszok vesztésege meghaladja a nyolcezeret. Egyetlen hajóval, a Baroszánovál kilenceszáz katonát nyeltek el a hullámok. Az oroszok anyagi vesztésege pedig egy igen pontos angol számítás szerint hatvanmillió font sterlinget tesznek ki, ami a mi pénzünk szerint körülbelül 1.400.000.000 korona. Szóval négy-száznegyvenmillióval több, mint Magyarország egy esztendő költségvetése. Ez veszett orosz részöl a csuzimai tengerbe.

Ezek azonban mégis részletek, amelyek borzalmassággal nem lepnek meg, mert jóval nagyobb vesztésegekről szóvalhatnánk be. Napoleon csatái sokkal több kerültek, nevezetesen éppen a berezini, tehát azon visszavonulás. Ami leginkább kinálkozik összehasonlításra; a hadvezérek tehetsége és egyénisége.

Azt ísszük, hogy ezekben van a legnagyobb különbség, bárha általánosan ezekben annyira nem találunk különbséget, hogy például Togot egyszerűen Nelson mellé állítjuk, sőt bizonyos jókaratból elnevezik a japáni Nelsonnak. Itt van a legnagyobb tévedés. Amilyen nagy az arány a zilkóli szerszámok teknikai fejlettségében, épen akkora sőt talán nagyobb a különbség az akkori hadvezérek és a mostaniak közt. Már amennyire természetesen rá még ítéletet alkotniunk magunknak az utóbbiakról.

Nelson és Togo; Roszdeszki-csuziki és Villeneuve. Vagy inkább Nelson és Villeneuve; Togo és Roszdeszki-csuziki. Nelsonról az angol elterjedt beismérik, hogy érzélgős természet volt. Beteges, verszegény ifjú, szerelmes, szentimentális öreg. A siker igazolta de emelkült igencok zengéjét nem bírta elviselni. Ezel köze tartozik a pozíció, amelyhez még halálában is ragaszkodott. Közéledtül a harcbanalja fejlődés elvettette örökké emlékeztet s mondásait

Eng expecte that every men will do his duty.

Az őt vesző hajók átvették a jelzést: Anglia elvett, hogy minden ember teljesítse kötelet segéit.

Ki hirtelen valaha, hogy Togo tengernek csak egy fölőseges szó is mondott volna? Vagy van-e ennek a szerencsés embernek a nagy hadvezérek egyéni képviselője a világon, egy elterjedt szállo igévé vált mondata? Nincs. Lelkeően tán forradalmi szöveghatár, de a föltétele, a külseje sem árul el belőle. Hallgat, egyetlen felesleges szava nincs. Amikor ült

az ő óraja, még mindig a helyén volt és nem tudunk róla, hogy igazoltól lett volna. Ha jelentéseit olvassuk, elbámultunk azok egyszerűségén, közönséges és minden kérdésnélküliségén.

Nelson babonás és egy kicsit jámbor is. Sokal imádkozott akkor is, mikor a szemhatáron feltűnt az ármáda. És miután az Istennel elintézte a dolgát szerelmére gondolt és kormányának, de nemzetének is kiűzőn külön ajánlotta, akik szívéhez közel állottak, rokoniak, de különösen azokat, akikről feltételezte, hogy nem kegyeljei sem kormányának, sem a közvéleménynek. Ezt egyébként jól sejtette, mert az utóbbiakról lényeg nem gondoskodtak. Csak midőn lezárt mind a csekély felkészítési dologgal, látott hozzá az előkészületekhez s először is felrakta összes rendjeit. Mikor aztán a Résontable árbockosarából eldőrdült a végezetés lövés, a mely kilötte a életét utolsó percében is nagyon bizonyult ugyan előrelátó intézkedéseiben, de hiúsága nem hagyta el. Mikor ugyanis Collinwoosz admirális át akarta venni a főparancsnokságot, Nelson bárha ő maga is tudta, hogy csak percekig élhet összesen öt percig tartott halálkálása ezekkel a szavakkal tiltakozott ellene:

— A míg én élek, addig nem.

De nyomban utána figyelmeztette a körülötte állottak, hogy a kormányrud kötelet ellátták, tegyenek másokat oda, különben baj lesz. És aztán az is meghagyta, hogy csata után, a melynek győzelmét egészen biztosra vette, ne vessenek horonyt, különben az elfogott hajók megmenekülnek a keletkező újhadban, amelyet megsejtel. Az utóbbit nem teljesíthették, ami meg is bosszulta magát később. Szóval: valamely joga volt hozzá, hogy életében a parancsnokságot ne engedje ki kezéből. Végül mikor erői egészen elfogytak, szinte könyörgött, hogy ne dobják a tengerbe, hanem vigyék haza holttestét szülőföldjére.

**

Amit a csuzimai hősről tudunk, mindennek az ellentéte. Mikor az újságírók fogadta zászlós hajóján, egyszerű fehér kabát volt rajta amelyről az aranyfűzők részben egészen hiányoztak, a melyeket pedig igen kopottas állapotban szegyenektek. Felköszöntött sem mondott a lakomán, nem is reagált dikiókra, szíves, előzékeny, de egyébként szivig urienber beunyomását kelle a zseniáltságának minden külső kelleke nélkül. Higgadsága, hátartalan nyugalma utóéletében európai ember számára, ez már nemzeti vonás. Mikor a balti flóttát megpillantotta csatarendben, bámult a vakmerőségén, hogy lényes nappal ez az elveszakadott nép ilyen névze veszedelmes formációban tolatodik be az ő hazája vizébe, utána rögtön sajnálni kezdte őket. Aztán adta a parancsot, hogy el kell sütni az orosz páncélosokat, mert az az utasítás jött Tokióból. Megtörtént. Ő is engedelmessé vált és akik az ő szavára hallgáltak, azok is. Mint a gépek, amelyeknek lelke volt. Mindenki elvegezte a maga dolgát. Tojó is. Aki nem végezte el: elpusztult. Az ágyúk elhalasztották a szárazföldre, de a hajókban emberi szó nem hallatszott. Mandzsurianban még hallatszik a Banzaj! a tengeren semmi.

Csak a történelmi hűség kedvéért emlíjük meg, hogy Nelson ellenfele: Villeneuve tengeragy képzelt, okos ember volt de emberei megbízhatatlanok. Nelsonnál tehát a szerencsének a véletlennek igen nagy része volt sikerei megsejtelésében. Rosdzszvivenszkiről nincsenek jó véleményemre a kritikusai. De mielőtt fogságba került, magasztalták. Az ő egyéniségével egyelőre nem lehetünk tisztában, sem képességével, a melyek nem lehetnek nagyok. — Az embereiről ugyanaz elmondható, ami a spanyolokról. A szerencse Tojónak is kedvezett.

Száz esztendő múlt el az idők végtelenségében Trafalgar óta. Amennyit a világ azóta haladt, a japáni Nelson annyival nagyobb az angolnál. A történelmünk azt tart

örökké a dicsőség, hanem elmúlik, mint minden a világon. Akik az új történelmet csinálják, elrontályosítják a régieket.

Egy tengerész.

HIREK.

Gróf Majláth püspök ur Csiksomlyón. Erdély jölekké lópászora alkalmat vett, hogy bérmanjában Csiksomlyót is érintse a pünkösdi ünnepek alkalmával. Junius 8-án érkezett meg Csiksomlyóra Csikszentlélekről s mindjárt megérkezése után a templomba sietett. Junius 9-én elnökölt a főgimnázium tanulóinak hitáni vizsgáján s maga is nem egyszer kérdezett. Junius 10-én (pünkösdi szombatján) a Ferenc-rendiek templomában több mint 100 tanulót bérált meg. A bérálatandó ifjak és a bérmaszúlok szorongásig megtöltötték a templom szentélyét, a templom hajójában pedig ezrekre menő buscs nép tolongott s esodalkozni lehet, hogy valakit agyon nem nyomtak. 11-én delután hagyta itt püspök ur Csiksomlyót, hogy Csikszeredába menjen s itt csiki bérmanjait befejezze. Julius elején ismét Csiksomlyóra jó a szentgyakorlatokra.

Eljegyzés. Elthes Mózes csikszentmártoni körjegyző f. évi junius hó 11-én jegyezte el Bartalis Juluskát, Bartalis Ferenc lövétei kántor-tanító leányát.

*

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Ambrus Péter közvédelmi helyi járásbírósgyi irnokot a csikszeredai kir. járásbírósgyhoz helyezte át.

Új fűrdőorvos. Dr. Bellák Gyula budapesti gyakorló orvos a nyári időnyre munkódsói helyét Tusnádfürdőre helyezte át, hol rendeléseit már megkezdte.

*

Kereskedők gyűlése Székely-Udvarhelyen. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés székely kerülete idei nagy gyűlést augusztus 13-án Székely-Udvarhelyen tartja meg. A meghívókat a jövő héten már kibocsátják. Az első székely gyűlésre meghívják az ország összes kereskedő egyesületeit s a gyáriparosok országos szövetségét. Mert egyuttal annak a czélnek is akarnak szolgálni, hogy a Székelyföldet a közzgazdasági életet mozgóató lényezők megismérjék és a közérdeklődés a parlagon heverő beces ipari anyagok, valamint kitűnő fűrdőink iránt felkeltse. Ezért Bürger Albert a székelyudvarhelyi gyűlésen felolvasást fog tartani a Székelyföld közzgazdasági állaoatáról és ismeretni fogja mindazon természeti kincseket, amelyek kiaknázásra várnak. A gyűlést követő napon a vendégek kirándulásra indulnak és pedig két csoportban. Az első csoport Korodot, Parajdót, Gyergyó-Szentmiklóst, Szárhégyet, Ditrőt, Tölgyest, Borszékét, Topliczát s Szászrégent nézi meg. A második csoport Parajdórt Szóvátára és onnan Maros-Vásárhelyre megy. Az Omke székely kerülete minden évben más-más városban tartja meg nagy gyűlést, hogy így az egész Székelyföldet megismertesse a hazai kereskedő világgal.

*

Közzgazgatási bizottsági ülés. Csikvármegye közzgazgatási bizottsága f. hó 13-án rövid ülést tartott. Nehány felebeszés adó és közzmunka ügy volt napirendre tűzve melyeket a gyr számban megjelent bizottsági tagok minden felszólalás nélkül intéztek el.

*

A csikmegyel polgári leányiskolában az 1904-1905-ik tanév záróvizsgálatát a következő sorrendben fognak megtartani: Junius 23-án d. e. 8-12-ig az I-ső osztály vizsgálatát minden tantárgyból; d. u. 2-5-ig a II. osztály vizsgálatát minden tantárgyból; 5 órákor a két osztály vizsgálatát a tornából. Junius 24-én d. e. 8-12-ig a III. osz-

tály vizsgálatát minden tantárgyból; d. u. 2-5-ig a IV. osztály vizsgálatát minden tantárgyból. Junius 25-én d. e. éleadaó isenlisztélet d. u. 3 órákor záróünnepség. A növendékek rajnai, fizeteli és kézzimunkái az egész idő alatt megtekintethők.

*

Sikkasztó és váltóhamisító oláh pópa. Pópa János alecternatoni gör. kel. lelkész, mint a brassói Albina úgnőjének régóta üzérkedett vállalkozó és a jó nékem becsületes embereket megkárosította. Mint a Albina úgnőnek faluról falura járt, kínálva intézetének olcsó pénzét. Ezzel szerszermind oláh nemzetiségi ügyet szolgált és az oláh Albina moló birtokvásárlás szándékát előmozdította. Az emberek abban a hiedelmében, hogy olcsó pénzt kapnak, tömegesen lódtaknak a pópához ki azután, kölcsönt szerzett nekik, kissebb-nagyobb összegzeket, mely a közzvetlősi díj, a kezelési költségek és tudja Istent miféle járulékok levonásával kapandó összegét háromnegyedére zsugorodtak össze. Tehát az olcsópópa helyett ugyancsak drágát kaptak. A pópa kedvet kapott a váltót több összegre lóttotte ki mint a mennyit az illető fel akart venni. A lóbbletet saját céljaira fordította. Azonkívül a hozzá befolyt lórlésztési részleteket sem szolgáltatta be az intézetnek, hanem zsebre vágta. Körülbelül 40 rendbeli sikkasztást és váltóhamisítást követett el. Az óriási büntörpen a vizsgálat befejeztett. Ezen két lényezért a közzgazdálhelyi kir. törvényszék, mint büntető bíróság vona felelősségre Pópa Jánost. A váltóit mindent tagadott. A tanuk vallomásai alapján a bíróság Barthos Lászlóné nagyjaiti lakos és Máté József és társai alecternatoni lakosok kárára elkövetett 2 izbeni magánokirati hamisítás és sikkasztás büntelében büntönsnek mondotta ki, és 3 évi fegyházra s 10 évi hivatal vesztésre ítélte.

*

A „Vigadó” megnyílik. A vármegye által a modern építészeti technika vívmányai szerint” felépített vigadónak a teli idegtől, befagyott kapuja a nyár olvasztó melegének engedve végre mégis meg fog nyílni. A vármegye által a legszelebbek körben közzvetelt beérkezés hirdetésnyének meg volt a várt eredménye. A pályázati idő lejártáig, junius hó 8-ig beérkezett egyetlen, egy pályázó közül az igazgatótanács egyhangulag ennek az egy meész rellaktánsnak Messer Jakabnak — bére is adta 2 évre a vigadó építélet 4000 litére 5000 korona évi bércét. Megnyílik tehát a vigadó, renéjlik most már hosszú időre.

*

Hirdelmény. A közzgazgatási bizottságunk az 1905. évi május hó 8-án kelt 839. számú határozatával a szentkirály közvédelmi helyi törvényhatóság közzt 0—29 km. szakaszán levő 14 drb. mültárgy helyreállítása 22799 kor. 82 fill. összeg erejéig engedélyeztetett. A fent említett munkálatok kivételének biztosítása czéljából az 1905. évi junius hó 30-án d. e. 10 órára a kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó újabb zártajánlati versenyárgyalás hirdetik. A versenyzúni olajtók felhívhatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrejtésének elvállalására vonatkozó zártajánlatukat a kiírt nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz anyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett és távirati ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok az állatános lólletelekben előiri, az engedélyezett költségösszeg átszálalékának megfelelő bánatpénz csatolándó A szóban

forgó munkálataira vonatkozó műszaki művelet és részletes feltevések a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők. Csíkszereda, 1905. évi június hó 13-án. Csíkmezei m. kir. államépítészeti hivatal.

Legújabb divatu, szebb-nél-szebb, művészi kivitelű képes és színes

Levelező-lapok

olesón kaphatók

Gyönös Gyula
könyv, papír és írószer
kereskedésében.

Iszákosság nincs többé!

Kívántra bárkinek bórmentesen küldünk egy próhát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szeszese a tartós koldaról, mert csomóhatása ellenzavessé teszi az iszákosságot a szeszese itál. A COZA oly csodásan és bizalmasan hat, hogy az feleség testvér, avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is tudja, mi okozta javulását.

COZA a csodák csodái léki-tott ki ismét, sok-sokszor léki-tott a szeszese bostolosságát megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tenérek fiatal embert a jó utra és szerencséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az iszák, mely a COZAPOR tulajdonsága, mindazoknak, kik kívánják, egy próbatagot és egy küszöb írással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy bárki is meggyőződésesen bizonyítsa átjáról, Kezelveküld, hogy az egészre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓHA 37. sz.
Vágya ki ezen szerződést és küldje meg az intézetnek.
(Evelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bórmentesen feladók.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 37.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

M e g h í v ó.

Miután a folyó évi május hó 30-ára egybehívott közgyűlés nem volt határozatképes, a „**Bükszádi Takarékpénztár Részvénytársaság**” Tuszad-üfördön a Kristó-téle szállodában 1905. június hó 27-én délelőtt 11 órakor egy újabb

rendkívüli közgyűlést
tart, melyre a részvényesek meghívatnak.

Tárgysorozata.

1. Az alapszabályok 2. és 26-ik §-ainak módosítása az 1905. márczius

4-én tartott közgyűlés határozata szerint, és pedig a társaság czégének megváltoztatása, föltelep áthelyezése Csík-Szeredába, fióktelepének létesítése Bükszádon és a társaság alaptörvényének felmérése.

2. Az alapszabályok 42., 53. 71. §-ainak módosítása.

3. Az igazgatóságnak kilencz tagra való kiegészítése választás útján és netalán a felügyelő bizottságban keletkező üresedések szintén választás útján való betöltése.

Az igazgatóság.

Menjünk az új és olcsó singes boltba!

UJ ÉS OLCÓ!

UJ ÉS OLCÓ!

UJ ÜZLETNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Csík-Szeredában, a Kossut-utczában (a köhíd mellett), Szultán Lázár ur házában **Leichtman Sándor** czég alatt

RŐFŐS- ÉS DIVATÁRU ÜZLETET

nyitottam. — És miután nagyban csakis készpénzéért vásárolok, azon helyzetbe vagyok, hogy árucaikkeimet a legjutányosabban becsáthatom a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Nagy raktárt tartok mindenféle férfi és divat-cikk-ekben, n. m.: kalapok, ingek, gallérok és nyakkendőkben. — Kaphatók továbbá mindenféle vásznak, ezőttesek; színes karton, parkett és selyem szövetek, csipkék, szalagok és minden effléle czikkeket.

Az üzletnyitás alkalmából több czikket becsáthatok mélyen le szállított áron a n. é. közönség rendelkezésére

A nagyérdemű közönség besses pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Leichtman Sándor.

Elvem: csekély haszon, nagy forgalom.

Mindenkinek érdekében áll, hogy megtekinthe!

Pénzt takarít meg, aki nálam vásárol!

Pártoljuk a magyart

s vegyünk csakis Magyarországon.

Egy nagy amerikai gyár tünkrejütása folytán azon helyzetbe jutottam, hogy az alatt felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árukat mélyen leszállított áron **6 frt. 40 krért** szállíthatom bárkinek és pedig:

- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst asztali kés valódi angol pengével
- 6 drb amerikai szabad. ezüst evővilla egy darabból
- 6 drb amerikai szabad. ezüst evőkanál
- 12 drb amerikai szabad. ezüst kávéskanál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst leves merítő kanál
- 1 darab amerikai szabad. ezüst tejmerítő kanál
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálcá
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak **6 frt. 40 krért** ezen tárgyak ezüst 40 forintba kerültek. Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér tón belül is, melyét jól állást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pengéjű kés és 1 darab szétvételű villa csak **4 kor. 50 fillér.**

1 darab zománcozott fazék és 6 darab lábas különböző nagyságúak csak **5 kor. 90 fillér.**

Egy valódi **Roskopfóra** kétévi jótállás mellett csak **5 korona.**

Legfinomabb kivitelű igen széleszerű villanyvilágításu

zseblámpa
csak **3 korona.**

Teljes dohányzó készlet csak **6 koronába** került és pedig 1 finom u. tajtékpipa kínai ezüst foglalattal 1 hozzávaló pipaszár 1 célszerű dohány zacskó 1 gyufatartó 1 tajték szivarcsopókna 1 szivartárcsa 1 házi pipa szárral együtt 1 tajték szivarcsopókna 1 szivarvágó 1 szivarhamutartó 10 drb összesen.

4 és fél lítő körülbelül 60 drb különböző illatu finom pipere szappan csak **6 kor.**

MINDENNEMŰ

VASESZTERGÁLYOZÁST,
GŐZGÉPEK LOKOMOBILOK, CSÉP-
LŐKÉSZLETEK, IPARI, GAZDA-
SÁGI, REMINGTON IRO MÁSOLÓ
VARRÓGÉPEK, KERÉKPÁROK,
KÖZLŐMŰVEK, KÜTSZIVATYUK,
VIZVEZETEK, VÍZI ÉS GŐZMAL-
MOK BERENDEZÉSEST ÉS JAVI-
TÁSÁT JUTÁNYOS ÁRBAN
KÉSZITI

KÖVÉR ***
***** GYÖRGY,**
GÉP- BOTOR ÉS ÉPÜLET
MŰLAKATOS
CSIKSZEREDAN (FŐ IÉR)

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé a kertjeinkben
föld- és honoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a napsütésben, melynek fala mellett a legcsakélyosabb gondozással felnevelhető: nem volna, ezenkívül más ültetvényeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreményesebb díszé, nélkülük, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyelőre használatos részekből. Ez a legvalószínűbb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (ár mind kuszó természetű), mert nagyodásukra, ha megművi is, teremést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt e ből. Hol lugaanak alkalmas fajokat ültetnek, azok bőven ellátják házuikat az egész szőlőévszakban a legkiválóbb muskatali és más édes szőlőkkel. A fajok ismertetésére vonatkozó számos éremnyomtatás katalógus bárkinek ingyen és bérmentve kiküldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja. Borfaj szőlőültetvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztására 50 l. és feletti oleai árban és „Delavara” sima, ültetéshez és elől bormint.

Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

A REKLÁM.

Allandó, ésszerű és figyelmes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, ruzsója, az élető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megadható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál.

Tudósítónak LEOPOLD GYULA szerkesztő,
Budapest, VII., Erzsébet körút 54.

ahol kiváló szakértelemmel, odandó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetésekkel és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naputarakban. Külsővetések és tervezetek ingyen!

UJDONSÁG!

LEGFINOMABB TAVASZI ÉS NYÁRI DIVATSZÖVETEKBN.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a közeledő

TAVASZI ÉS NYÁRI IDÉNYRE

egész finom gyapju és kamgarn szövete-
ket igen olcsón árban szerezttem be, melyekből egy öltönynek való szövetet és minden hozzávalót igen jó minőségben, 10 forinttól 22 forintig készséggel szolgálok. Mintákat vidékre is bérmentve küldök. Felhívom egy-szersmind t. kartársaim figyelmét, hogy nálam mindenféle szabó kellékeket (szövet, bélék, zseb, gomb, tű, stb.) olcsón szerezhettek be.

Együttal kérem nagybecsű megrendelőimtel, hogy megrendeléseikkel megfizeteln megkegyel-jenek és én iparkodni fogok továbbra is t. megrendelőimtel becsülettel és pontosan kiszolgálni.

=====
Teljes tisztelettel:

DÓCZY JÁNOS

férfiszabó, Csikszereda.

Mindenki teljesen ingyen kap egy

művészies kivitelű 50 centiméter széles, 65 centiméter magas

ÉLETNAGYSÁGU FÉNYKÉPET

a ki nálam 20 koronára akár részletekben is vásárol s ezt az általam kiadott szelvényekkel igazolja (csupán rendkívüli izlésesen kiállított passपोर्टout papirkeretért és postaköltség ide-szállításáért 3 korona fizetendő). Egyben b. tudomására kívánom hozni az igen t. vevő közönségnek, hogy üzletembe megérkeztek a

TAVASZI ÉS NYÁRI

idény ujdonságai és e hallatlan kedvezmény mellett is mind eddig, ugy most is a legolcsóbban szerezhettek be. Magamat a nagy érdemű közönség becses jóindulatába ajánlva, vagyok készszolgálatul

Székelyhídy Sándor,

női- és férfidivat-üzlete Csikszeredában.
Üzletem a Hutter-szállóval szembe
Elvtem: Kevés haszon, nagy forgalom.